

Niels Matthiasen: Der er blevet talt meget om forsvar i den forløbne folketingssamling, altså om militært forsvar. Det er imidlertid min opfattelse, at ikke våbnene, men ånden bag er det vigtigste i et forsvar, og det er min tro, at uden Steinckes socialreform og det sociale forsvar, der blev udbygget i 30'erne, havde det danske folk ikke modstået nazismens udfordring. Det er også min tro, at skal vi sikre vor fortsatte eksistens som folk ikke kun i forhold til at overleve en krig, men til at eksistere i større og større markeds-koncentrationer, er det helt afgørende, hvilken kulturpolitik vi nu anlægger. Det kan vi så gøre på baggrund af en redegørelse fra kulturministeren på en halv time, 1 kvarters indlæg fra ordførerne og indlæg på 5 minutter fra tingets menige medlemmer. Der må være noget galt med folketingets forretningsorden, når en sag af denne størrelsesorden skal behandles på den måde.

Jeg hører til dem, der har takket for den kulturpolitiske redegørelse. Jeg hører også til dem, der er bekymrede for, at under drøftelserne af denne kulturpolitiske redegørelse går tingene i stå, drøftelserne kan blive en undskyldning for en kulturpause. Kulturen er ikke et problem ved siden af andre politiske problemer. Det drejer sig, i hvert fald set fra et socialdemokratisk synspunkt, om at føre en politik, som fjerner de eksisterende klasseskel, skaber lighed i samfundet, frigør menneskene; det er kulturpolitik og må føres på linje med alle andre former for politik, det er en uadskillelig del deraf, et led i den samlede og sammenhængende frigørelsesproces af det eksisterende samfund.

Man taler om kløften mellem finkulturen og massekulturen. Nogle siger, at den ikke eksisterer. Den burde ikke gøre det, men den eksisterer — åbenbart også i denne sal — i kraft af kunstige skel. Lad mig tage mit eksempel i teater og musik. Begge udtryksformer er oprindeligt noget helt folkeligt, som først gennem udviklingen blev noget, der tilhørte fyrster, borgerskabet, de privilegerede, der havde overskud nok til at dyrke dem. Der blev skabt et skel mellem de få og de mange. Derfor er det nødvendigt at skabe fortrolighed med både teater og musik, så man kan fjerne det miljøfremmede, som mange føler. Og hvor er det naturligere at begynde end i skolen? Det er afgørende, at

børn ikke kun ser andre udfolde sig, men selv inddrages i aktiviteter og udvikler alle muligheder for kontakt til en enkeltstående og en fælles skabelsesproces. Der må skabes rammer for den pædagogiske dramatik; den kan udvikle børnenes evne til at tænke, føle og forstå. Hvorfor ikke søge at købe Aveny Teatret nu og bruge det som forsøgsscene netop for den pædagogiske dramatik? Det siges, at der endnu hersker modvilje mod at lade kunstnere komme ind på skolerne, fordi de ikke er rigtig seminarieuddannede. Det må være forkert. Det rigtige må være, at de bildende kunstnere og skuespillere og musikere, som har lyst, går ind og gennem deres egen udtryksform er med til at aktivisere børnene, i det mindste når det gælder de pædagogisk uddannede kunstnere; musikpædagoger og kunstpædagoger. Er der et klasseskel her, må det falde nu.

Hvorfor ikke bruge tiden nu til forsøg? Debatteater, miljøteater, gruppeteater, egentligt børneteater vokser frem i disse år. Hvorfor ikke nu give dem muligheder, der kan give dem viden og kunnen nok til at skabe miljøcentre, som har basis både i teater og musik og kan følges op af foredrag, diskussioner, samvær, blive gode væresteder, hvor mennesker mødes og kan give udtryk for synspunkter og ideer, det kan være etablerede, men kan også være nye og uprøvede?

Man diskuterer, om man skal begrænse det kgl. teaters muligheder. Men løser man derved problemerne? Nej, og heller ikke ved at afskaffe det kgl. teater; det eneste, der skal afskaffes, er vistnok tilsynsrådet. Men vi vil ikke undvære hverken Shakespeare eller Holberg, Mozart eller Carl Nielsen, det kgl. kapels koncerter, Bournonvilles balletter eller Flemming Flindts — der sandt for dyden ikke er traditionelle — værker, som er skabt for en stor scene og ikke for et kælderteater. Hvorfor så ikke nu udskrive den internationale arkitektkonkurrence om opførelse af en ny opera- og balletscene, som kunne gøre driften mindre tung og træg? Det er ikke økonomisk uoverkommeligt. Hvorfor ikke nu gå i gang med den landsplanlægning, som tilgodeser de geografiske og befolkningsmæssige krav, så der i overensstemmelse med disse krav placeres teatre og musikcentre sådan, at hovedstad og provinser ligestilles?

Det er godt med debat med perspektiver,